

Protikorupční rétorika zabrala. Bez záruky.

Protikorupční rétorika v letošních komunálních volbách opět zafungovala a strany, které jí používaly, slavily úspěchy, soudě alespoň podle volebních výsledků v Praze a velkých městech.

Korupcí je přitom v České republice v roce 2014 třeba rozumět zejména různé formy zneužívání veřejných prostředků, tedy našich daní, a ne například nějaké „obálky“ úředníkům. Z tohoto hlediska byly kampaně hnutí ANO a řady regionálních nezávislých uskupení zaměřené na „ohlídání“ našich daní jednoznačně protikorupční. To je samozřejmě dobře.

Poslední rok nás řada politiků a novinářů přesvědčuje, že protikorupční hnutí, které můžeme v Čechách registrovat zejména od roku 2010, je omyl, extrém, narušení „normálního“ stavu věcí, ke kterému je třeba se urychleně vrátit. Český, moravský a slezský volič si to zřetelně nemyslí. Ve výrazném počtu má pocit, že za své daně by mohl mít daleko více veřejných statků, a že veřejné prostředky až příliš často mizí neznámo kde.

Signál od voličů, že chtějí mít nakládání s veřejnými prostředky transparentní a pod kontrolou, nelze ignorovat. Protikorupční rétorika zvítězila např. nad rétorikou o „svobodě“. To může být trochu škoda, ale český volič asi více cítí, že jeho daně jsou rozkrádány, než že jeho svobody jsou omezovány, a navíc zneužívání pojmu „svoboda“ často zakrývalo právě ono rozkrádání. Neuspěla ani „fízlačká“ rétorika.

Zejména v Praze zvítězila protikorupční rétorika i nad klasickými konkrétními předvolebními sliby. Proto v Praze zvítězilo ANO s pouhým tvrzením, že věci ohlídá, nad hnutím Pro Prahu s jejich novými stanicemi metra a chytrými semaforey.

Můžeme se tedy těšit, že nové vedení radnic výrazně přispěje k omezení korupce a zlepšení nakládání s veřejnými prostředky? Zde je třeba být opatrný. Volební rétorika hnutí ANO až příliš připomíná rétoriku Věcí veřejných z parlamentních voleb v roce 2010. Boj proti „politickým dinosaurům“ nahradil boj proti „politickému matrixu“, doplněný lákavým heslem „prostě to ohlídáme“.

ANO samozřejmě nejsou Věci veřejné a Andrej Babiš není Vít Bárta. U ANO asi nehrozí ani tzv. „Babákovo čarování“ se stranickými financemi, ani „obálková“ personální politika Víta Bárty. Neskončí však přeci jenom protikorupční tažení ANO podobně jako to Věcí veřejných, tedy v politickém marastu někde na čtvrtině cesty?

Základem demokratického a transparentního nakládání s veřejnými prostředky jsou jasná pravidla a zákony, jejich efektivní dodržování a vymáhání a sankce za to, že dodržovány a vymáhány nejsou. Transparentní a efektivní nakládání s veřejnými prostředky nikdy nemůže být dlouhodobě založeno jen na důvěře v ty „správné lidi“.

Tito lidé mohou předstírat, mohou se v čase měnit, mohou být vyměněni. Pravidla však zůstávají. Ale o pravidlech jsme se toho v předvolební kampani, ale ani během ročního vládnutí, moc nedozvěděli.

Ne že by nedošlo k řadě pozitivních kroků. Důsledná kontrola ministerských výdajů a otvírání starých nevýhodných smluv je nepochybně pozitivní. Ale k systémovým krokům, nastavování pravidel, zatím

nedochází. Je to vidět na rozmělněném zákoně o státní službě, oddalovaném zákonu o registru smluv, odmítání zákona o personálním obsazování státních firem či na neochotě posílit nezávislost státních zástupců.

Vítězství protikorupční rétoriky nás tedy může těšit, ale záruky rozhodně nedává.